

13) СЕСТРА ЮЛІЯ.

Списала

Анна Сморозізна.

(Дальше.)

От він і причепив ся до нас. А Настя як его побачила, так і каже:

— От видиш, то все через него.

— Що через мене? — питає Михалко.

— Мама хотіла тебе, — каже Настя до мене, — за него видати.

— І таки ще видасть, вже я не дарую свого, — перехвалює ся Михалко. — Або мені, — каже — що, чи що бракує!

А я кажу: — Розуму знать трохи.

— Ходім, Юзю, — каже Настя, — трохи дальше на обійсте, бо ту люди слухають.

— То нехай слухають, — кажу — або ми що злого говоримо?

— Або то не зле, таке повідати? — відзиває ся Михалко, а він вже й паний був. Его Павло взяв собі за дружбу. — А я хочби і розуму не мав, — каже він ще — то маєток маю, і тебе таки за жінку дістану.

А ми зайшли тимчасом аж до стодол. Настя зараз і сіла собі. Каже: „так мені ноги зімліли від танцю, що вже не встою.“ І мене потягнула до себе. А Михалко станув над нами і знов упоминає ся таки за свій розум.

— А я чому не маю розуму? — питає ся.

— Бось дав собі его підтяти, — засьміяла ся Настя.

— То то він такий розумний! — кажу я, тай собі розсьміяла ся. — Я до нині не знала, повідаю, що то его розум спалив ся на вуглю а я під паркан вилляла.

— Але то не за дурно, — каже, злий, Михалко. — Чекай кінця, то не за дурно. — І сів собі коло мене. А я мах, тай сіла за Настею з другого боку.

— Я з ворожбитами не сідаю, — кажу, до него.

— Але за то до шлюбу станеш по великодні.

— Чи то една стане! Але я певно ні!

— Ой, Юзюню, схопила ся Настя, чекайте-но, я зараз верну — тай як би єї щось завіяло, полетіла зі стодол, як би єї хто пострілив. А я і собі зірвала ся за нею: Чекай-но, — кличу — я йду з тобою.

А той урод поганий, хап мене за руку, аж я присіла.

— Та чекай, Юзю, я тобі одно слово маю сказати, — вибавив по п'яному.

— Відчепи ся, — кажу — не маю з тобою що говорити.

А він знов сів мене зі всеї сили до себе:

— Хоч не хоч, а я вже не пущу, мусиш бути моя.

— То що за напасть, ну дивіть ся добрі люди! — скрикнула я і хочу видерти ся, а він тисне мене за руку, ще й другу хоче схопити під себе. А мені вся кров вдарилась до голови.

— Та йди, сотоно, — кричу я, та як шарну рукою, як замалюю з цілої сили

звідси, звідти а він аж застогнав, аж му посока з рота потекла, та й покотив ся на землю:

— А грім би тебе побив, таби тебе побив, гадіно сороката! — закричав.

Та я вже не чула дальше; я вже була за стодолю. Вся злість мене залляла, а серце так бух, бух, бух в грудях, як молотком. — —

Колиж бо я гляну — а під стодолю з надвору, коло стіни стоїть та зайда, Настя. Я так і скипіла вся зі гніву.

— То ти, чарівнице гадала, що я Приймакова Ксенька?!

Булабим єї роздерла, як би не була в зад подала ся.

— Та то твоя мати! — кликнула она і засловила ся руками, бо я таки не хотіла єї так пустити. Та я як почувла за маму, станула, як би мене хто в голову вдарив.

— Що кажеш, чарівнице, говори зараз! — кричу, а сама мало не впаду на землю.

— То жидівка таке порадила твоїй матері..

Тепер мені стало все ясно.

— Ах Боже мій, Боже! — заголосила я як не своїм голосом; ноги мені захитали ся, гадалам, що одурію. Вжем не дивила ся більше на ню, бо ще й той урод вилетів заслинений зі стодол. Кинула ся я до хати. Там шум, крик, сьпівають. Та я того нічого не чула, я хотіла десь маму здибати. Але мені в очах крутило ся а в середині дух захапувало. „Ні, то вже не моя хата, то пекло,“ перелетіло мені крізь гадку. „Я вже маму не маю, нехай панують з тою знайдою Настею.“

Перебігла я хату, впала до другої хатинки, там також повно людей. Відчинила скриню, взяла кожух, хустку на голову і другими дверми вибігла на улицу. Чула я, що хтось кликнув за мною, але я не оглядала ся. Бігла так дорогою, сьвіта не бачила перед собою, і не знала де я біжу. Сльози тиснули ся до очий, але я їх давила в собі. Вітер мене трохи обвіяв, а то вечер. Аж коло церкви звільнила я кроку. Подивила ся я на дім божий, зітхнула тяжко і пустила серцю волю. „Боженьку, ратуй мене бідну.“ Подивила ся на сьв. хрест з місії — барвінкові вінки ще зелені тримають ся — тільки стяжки поблідли від снігу і сонця. Щось мое серце тягнуло до того хреста. Я отворила фіртку на цминтар і побігла аж під хрест, і щиро заридала. А дальше встала, поцілувала сьв. хрест горячо, і вже хотіла відійти. Аж саме туди надійшли єгомосьць. Десь ішли на село. Побачили мене та аж скрикнули: „А ти що ту робиш? Таж у тебе весіле?“ — А я кажу до них: „Ратуйте мене, єгомосьць! Я така бідна, що вже другої знать такої нема.“ — „Та що тобі?“ питають ся мене. Зачала я їм повідати геть все до чиста, і за ті чари, і за все, а дальше і за ту напасть, яку на мене жидівка вигадала. Я аж тепер порозуміла трохи, що она радила. Скінчила я, а отець парох кажуть:

— Но, но, не смуги ся! Господь з тобою. Вертай до дому, а я завтра прийду до родичів та їх наповім за тебе, бо Бог буде карати.

— Я вже до дому не верну ся, — кажу.

— А деж підеши під ніч? — питають ся мене.

— Пійду — кажу — до Вікторівки до стрія, він хорий лежить, буду его доглядати.

А отець духовний щось погадали а дальше кажуть:

— До Вікторівки не далеко; за пів години будеш. То можеш іти, доки все не направить ся.

Я таки зараз і пустила ся до Вікторівки.

* * *

Пристанки, 5-го цвітня.

Стрий дуже здивував ся, як мене побачив у своїй хаті. Допитував ся, що то є, але я не хотіла признати ся. Тільки кажу: „Я посварила ся з невісткою і втікла з дому до вас.“ Стриянки не було дома, бо була таки в нас з сином на весілю, а дома був тільки сам стрий з меншою дівчиною, мою таки первою сестрою, і навіть так називала ся як я. Аж на другий день під вечір стриянка з сином вернули з весіля. Іно ввійшли до хати: — А Юзя є ту? — питають ся. Я єї цілую в руку, а она сьміє ся з мене та каже: — А то хто видав таке робити? Та там дома всі плачуть за тобою. Гадали, що ти де втопила ся, Боже, гріха прости за таке слово. Все весіле поспеувалась. Та ще вчера, як іно Настя сказала, що ти десь пішла, так всі зараз розбігли ся за тобою, шукати. А Настя повіла аж при вечері, то всі дуже таки за тобою розбивали ся. Аж нащасте прийшла на весіле Каська, єгомосьцева кухарка і каже, що єгомосьць тебе здибали, як ти йшла до нас до Вікторівки. Ну, кажемо тогди, як ти пішла до нас, то вже не загинеш. Але хто то таке видав робити? Та ще на весілю? Люди що погадають? Як би ти знала, як мама заводила по тобі! Тай нині там не весело. А ніхто не знав, що тобі стало ся. Аж нині з полудня прийшли єгомосьць, взяли до хатчини і маму і тата і там їм щось довго розповідали. То аж потому мама мені розповіли, що то, кажуть, Настя якусь напасть на тебе зложила, чи що. Але яку напасть, то не сказали. — Яку то напасть, Юзю? — Ей, дитинко, не треба собі всего брати так до серця! А якаж би то була напасть?

— То така напасть, стриянцю, — кажу я — що єї не можна розповідати.

— Ет — молоде, дурне — каже стриянка.

— А не виженете мене від себе, стриянцю? Як виженете, то пійду в сьвіт за очі.

— А деж би я тебе виганяла? — каже стриянка. От також щось говориш. А ти в мене, дитинко, зіставай, доки серцю воля. Але казали тато, що в неділю прийдуть по тебе.

І так було. В неділю по службі божій сидимо ми коло обіду, аж дивлю ся, тато прийшли з Павлом. Тато самі ввійшли до хати, а Павло випрягав коні.

— Слава Ісусу Христу! — кажуть.

Я вже встала була з-за стола і чекала на них коло мисника. Жаль мені було за ті всі дні, що они десь смугили ся через мене. Як іно ввійшли до хати, я за-

раз їх поцілувала в руку а они так як би на мене не дивили ся, тільки привитали ся зі стриянкою і зі стрием.

— А що, брате, — питають ся — ви все ще не здорові?

— Та, як, бачите, — кажуть стрий і просять тата: — Розберіть ся, кажуть, добре, що хоч навідалисьте ся до мене.

— Та я за нашою зрубою, за зблуканою вівцею, — повідають тато і дивлять ся на мене. — А може ти хочеш у стриянки лишити ся? — питають ся.

— Мені добре тут — кажу я.

— А мене старого вже вирікаєш ся? — знов кажуть тато. — От, який сьвіт: виховай діти, а они на старість тебе й не пожалують. Гей, гей, а нехай-но би ми, брате, таке були зробили нашому небіщикови батькови, нехай з Богом спочивають, ото би ми мали ся! То-ж то би був парив, парив, аж би іскри були сипали ся.

Надійшов і Павло привитав ся також з стриянкою і стрием, тай до мене каже:

— А ти що тут робиш? Та збирай ся до дому! Там мама так страх розбивають ся за тобою.

(Дальше буде).

Пам'ятайте на Народний Дім в Чернівцях!

В КОЖДІЙ РУСЬКІЙ ХАТІ І ШКОЛІ
повинна знаходити ся

Народописна карта

українсько-руського народу,

владжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в літографічній закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарська ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовеньству і всім вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всіх трех галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливих вогнів за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поляси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористійші услівя і видає поляси і квити в руській язиці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, створене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладни до опроцентована по 5 процент. І гаранція ліквовета. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Прекрасна повість Ольги Кобилянської „Царівна“ вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, вісімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою нерекоменованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісти написав Осип Маковей.

„Царівна“ так своїм змістом, артистичним обробленем, як і благородною тенденцією визначає ся дуже поміж нашими новітніми повістями.

Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповіданє О. Я. Кониського „В день святаї волі“ за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповіданє Т. Галина „Перші Зорі“ за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отєї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна істория, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток для чемних діточок.“

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руських діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовленя приймає й редакція „Буковини.“

Для панів учителїв!

INSPECTIONSBERICHT

є на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

Не залишіть прочитати!

М. ФЛЯЙШЕР

робітня одягів для мужчин.

Чернівці, ул. паньска ч. 16.

Виготовляє у браня мужескі після найновішого крою за ціну як найдешевшу.

Замовленя з провінції виконує як найдокладнійше.

Сплата може після умови відбувати ся ратами.

Цілий одяг для мужчин від 15 зр. в гору.

Заснована в р. 1858-ім.

Ліній плані (бердгері) від 14 зр. в гору.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
3 Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
3 Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
3 Новоселиць, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиць			430 621

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейский час різнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівській годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькій 12 год. 44 мінут.